

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Éves díj
Féléves
Negyedéves
Egy hónap

10 k. — kr.
5 " " "
2 " 50 "
1 " " "

Egyes szám ára 4 kr

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasabos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s több soros hirdetések alk. szerint jutányos aron vetetnek fel. Bélyeg díj minden külön bejegyzésért 50 kr

Erzsébet királyné halála.

Debreczen, szeptember 13.

Európa legszabadabb köztársaságából, Svájcából, a genfi tó mellől egy koporsó utazik legközelebb az osztrák császárváros, Bécs felé. A ki ebben a koporsóban fekszik, az a magyar nemzetnek is legdrágább kincse, őrangyala, védasszonya, királynője volt. A mint viszik azt a koporsót az ő s fenyőtől benőtt hegyeken át, a sziklahasadékok fölött; a gyorsvonat dübörgő zakatolásától megrendül Magyarország földje is. Wittelsbach Erzsébetet hozzák temetni a bécsi kapuczinus atyák sirboltjába, a habsburgi ősök mellé és zokognak a magyar anyák, könyáztatta arczzal sirnak a magyar férfiak. Bécsi temetés lesz az, de ilyen szomorú temetése évszázadok óta nem volt a magyar nemzetnek.

Nem az a mélységes bánat, a mely lelkét eltöltötte, hanem egy örült gyilkosnak tőre oltotta ki szenvedésekben oly gazdag életét. Azt az életet, melynek tavasza a magyar nemzetnek az elnyomatás szomorú korszakából való ébredés búbajos hajnala volt. Minél tovább gondolkozunk fölőtte, a borzalmas meghatottságtól annál inkább megrendül bennünk a léleknek minden utolsó sejtje, hogy a mi királynénknak, I. Ferencz József fejedelmi nejének így kellett végezni a jótékony cselekedetektől megszentelt, m gaszto. életét.

Keresünk, kutatunk a Gondvi-elés végzettségében és nem találunk semmit arra, hogy annak a fejedelmi nőnek, a ki egy nemzet fájó sebeit hegesztette egész életén át, a legsúlyosabb sebeket kellett szívében elviselnie. Az egy szülött fiát vesztett édes anyja, a nővérét legborzasztóbb halállal elvesztett testvér martirumságát szenvedő asszonyt láttuk benne. Vigasza nem volt immár más, mint a vallás s ennek a népnek: a magyarnak iránta nyilvánuló szeretete. De azt a fájdalmat, mely gyengéd és nemes lelkéből kiáradt, nem tudta elnyelni a gödöllői erdő fáinak szelid zugása s lemosni a könny, a mely az áldás sugarait ontó szeméből kiáradt, azért ment, ment vigasztalást keresni messze, idegenbe, a tengerek partjára, a hol egykor klasszikus költők dalait visszhangozta a mérhetlen vizeknek morajlása, a hol minden romló omladék, fű, fa virág egy elmúlt világnak letűnt dicsőségéről regélt.

Ma már nem megy többé vigasztalást keresni. A fájdalomnak annyi kinszenvedésétől atnatott szíve megszünt dobogni. Szép szemének világát ellepte az örök homály s nemes lelkének földi működését beszüntette az emberi romlottság égbekiáltó gonoszsága. És míg az egész világ értelmes közönsége megrendülve vesz hirt e magasztos koronás asszony haláláról, mi magyarok állunk ott földig sujtva ravatalánál. Mint a biblia mondja: «Nagy a mi bánatunk, Jehova istenünk megvigasztalsz-e miatta?» És ezt kérdi királyunk, aki megtörve várja azt a koporsót, melyet hegyeken, völgyeken keresztül hoz az ősi sirbolt felé a rohanó vasut.

Nagy nemzeti szerencsétlenségek után ez a nemzet a jövőért folytatott küzdelmeiben találta meg mindenkor vigasztalását. Az a királyi hölgy, a ki most a gyilkos törétől leterítve fekszik halottas ágyán, az is mindenkor erre a küzdelemre lelkesítette a magyart. Az elnyomatás szomorú napjaiban vigasztaló s az ébredés idejében lelkesítő Géniuszunk volt. Ha odajárulunk ma emlékezetének megszentelt oltárához, csak az ő imádsága csendül lelkeinkbe: Isten, király, haza! Az alkotmányos népek legszentebb imája, mely ezer éven át fentartotta e hazát és vészek, viharok közt is megóvta a nemzetet.

De annak az öreg, jó királynak, a kit a világ legalkotmányosabb fejedelmének neveznek, a kit a megrendítő csapások immár hosszú sorozatában most a legnehezebb sujtott: lesz-e még vigasztalása? Ősz fürteit körülvette népei szeretetének glóriája, de homloka köré egymásután fonta a sors a töviskoszorút is. És most a legsúlyosabbat, melynek tövisei királyi szíve legbenső rejtékéig hatnak. Lesz-e ereje a Golgothának ezt a súlyos megpróbáltatását is elviselni? Ezt kérdi aggódva ez az ország és annak népe, akkor, mikor utazik idegenből az a koporsó annak a martirumot szenvedett nagy és szent asszonynak holttemével s azért imádkozik a ravatal szarkofagjainak lángjainál, hogy a legsúlyosabb csapások daczára is a nemzet e nehéz napjaiban adjon erőt a magyar királynak az emberi szívet érhető legmegrendítőbb tragédia elviselésére.

És az a koporsó hegyeken, völgyeken, erdőkön át utazik a Habsburgok sirboltja felé. A ki benne pihen, magyarok zokognak. Sirkoszorúinak virágát magyarok könnyei sűrűn harmatozzák.

Kitűzni a gyászlobogókat!

Debreczen város hazafias közönségét nem kevésbé borította gyászba áldott emlékü királynénk tragikus halálának híre, mint bármely népet a világon... Legyen e mélyen érzett gyász külsőképen is minél meghatóbb módon kifejezve s e czélból kérjük Debreczen város fenkölt lelkü polgárait hogy mindazok, a kik ezt még idáig nem tették: **Tűzzéki házaikra a gyászlobogókat!**

Tisztelettel:

Gyászoló honfitársuk:

A „Debreczen” szerkesztősége.

Gyász mindenütt

A gyászoló királyi család.

A király igen megrendültek és gyöngéledőnek látszik. Dr. Wiederhofer tanár, akit táviratilag hívtak haza Ischből, kijelentette, hogy orvosi közbelépésre nincs szükség.

Ma délelőtt 9 órakor Mária Valeria és Gizella főhercegnőkkel együtt a schönbrunni várkapornában csöndes misét hallgatott, melyet dr. Mayer Lőrincz udvari plebános ecelebrált, mise közben ismét elfolyt a zokogás hangzott fel.

A király és a főhercegnők a mise után visszavonultak szobáikba, a honnan egész nap nem is távoztak.

A délelőtti folyamán Ferencz Ferdinánd és Ferencz Szalvator főhercegek jártak Schönbrunnban.

A király igen ritkán és akkor is csak pár szót mond a merényléről. Tegnap így nyilatkozott:

— Remelem, hogy Istenbe vetett bizalmam most sem fog elhagyni.

Óhajtatást fejezte ki, hogy e heten gyónni akar.

Óriási lélekerejét bizonyítja, hogy törhet lenni végzi most is teendőit. Nem akarja, hogy az államügyek elintézése bármely csekély részben is megzavarassék.

Megparancsolta, hogy az összes beérkező iratokat a dolgozó szobájába vigyék. A táviratok oly rengeteg mennyiségben érkeznek, hogy a schönbrunni távirószobák számát két-töről négyre kellett szaporítani.

A király egyenes rendeletére az összes reszvétiratokat és reszvételtáviratokat is eleje terjesztik, mert mindezeket személyesen óhajta elintézni.

Bécs, szept. 12.

Gizella kir. hercegnő ma reggel 6 óra 45 perczkor érkezett Münchenből Bécsbe. A hercegnő egészen fekete posztóruhát viselt és sűrű duplafatolt, roskadozó leptekekkel jött ferje lapot bajor herceg karján az udvari várótermen keresztül a kiut varakozó kocsisához.

Az összegyűlt nép sorfalat kepezett és kalaplevegő csendesen üdvözölte az érkezőket. A hercegnő először fejbőlöntással köszönt jobbra balra, majd zsebkenőjével eltakarta arcát. Megható jelenet játszódott le, mikor a király és idősb leánya viszontlátták egymást. A hercegnő atya nyakába borult, aki görcsös zokogással magához szorította és többször megcsókolta. Több perczen át ölelkeztek, míg végül a zokogó főhercegnő kibontakozott a király karjaiból és ismételen kezét esekolt neki.

Darmstadt, szept. 12.

Stefania özvegy trónörökösne ma a wolfgangeni vadaskastélyból elutazott Bécsbe.

A képviselőház gyászja.

A képviselőház esütörtökön, e hó 15-én délelőtti 10 órakor, a főrendiház pedig ugyanaznap déli 12 órakor tartandó ülés-n fogja megállapítani a királyné Ő Felsege temetésén való reszvetelenek módzatait. Hír szerint a

képviselőház 20 tagu küldöttséget választ, a melyben valamennyi párt képviselve lesz.

Katholikus egyház gyászja.

V a s z a r y Kolos hercegprímás a következő körlevelet intézte egyházmegyéje papságához:

TISZTELENDŐ TESTVÉREK!

Mélyeség fájdalomtól lesújtottan, az emberi gonoszság nagyságától megdöbbenve, remegő kézzel írjuk e sorokat hozzátok.

Nemzetünk edes anyjának, Erzsébet királyné Ő Felsegenek bennünket oly mélyen szerető szíve megszünt dobogni!

Országunknak nincs többé védő angyala! Idegen földön, a hol súlyos testi szenvedései közepett enyhét és üdülést keresett, Genfben f. hó 10-én délután gyilkos kéz oltotta ki drága életét!

Nem a csendes halálnak rendes útján költözött el körünkől. Erőszakosan rabolta el tőlünk az orgyilkosnak borzalmas tette.

Kegyetlen volt, nagyon kegyetlen az a kéz, a mely Őrnököt, királynénkat, vigasztalunkat, büszkeségünket durva módon szakította le szívünkől.

Kegyetlen volt az a tör. mely millióknak szívét sebezte meg veresén. Sir, zokog a nemzet és a zsoltarossal panaszkodik Isten előtt: »Körülvettek enzem a halál fajtalmái; a gonoszság arjai megháborítottak engem; elővettek a halai törei.» Zsolt. XVIII. 5.

De tisztelendő Testvérek, ne merüljünk el egészen fajtalmaink tengerében!

Vigasztalunk, erősíteniünk kell azoknak szívét, kiket e remületes csapás a legborzastóbban érintett! Ő Felsege a királyi életének a tamaszt, fenyet; Gizella és Maria Valeria főhercegnők Ő Felsegei a legszeretőbb edes anyát, a felseges uralkodó család legkedvesebb rokonat veszítették el.

E nehéz órában az alattvalók szeretetének és hűségének kell felemelnie a király és az uralkodó család leket

Boruljunk le azért Isten elé és kérjük szívünk egész hevével az ég Urát, hogy kegyelmekkel bőszes aidaival enyhítse Ő Felsegenek és a királyi családnak mélyeseg szenvedését. Kérjük a szomorúak vigasztalóját, hazánk Nagyszonyját, hogy hatalmas közbenjárásával legyen segítségere a Felseges Urnak, midőn Isten a szenvedések ezen újabb kelyhét adja kezébe.

Kérjük az irgalmas Istent, hogy nemzetünknek a megpróbáltatás e napjaiban erőt és bátorságot adjon.

Kérjük a hatalmas Eget, hogy edes hazánkban ne engedje megnyúlni azt a borzalmas örvényt, melyből oly világrendítő gonoszságok akadnak.

Boldogut királynénkért pedig könyörögjünk, hogy annyi földi szenvedés által megtisztulva, Isten szíriől-sziore való látásában találhassa meg örök békesseget és boldogságot.

Egétő fajtalmunk és mély gyászunk külső nyilvánítására rendelem ezennel, hogy a temetést megelőző három napon at minden káptalani, plebániai és szerzetesi templomban az esti harangszó előtt fel óráig az összes harangok szójanak.

A temetés napján fel dhetetlen jó Királynénk lelki üdvéert a nevezett összes templomokban a hív-ekkel előzetesen közlendő ünnepnyes gyász istentisztelet tartassék es arra az összes helyi, katonai és polgari hatóságok, egyesületek és tanintézetek külön es ideje korán hívassanak meg a plebániai hivatalok a tal. A temetés napján továbbá a déli és esti harangszó előtt ugyancsak fel-fel óráig szójanak az összes harangok.

A főegyházmegye területén létező összes tanintézetek előjáróságait különösen felhívom meg a következőkre:

A temetés és gyászistentiszteletek napjain a tanintézetek működése szüneteljen.

A gyászistentiszteletek után, amelyek a tanuló ifjuság számára esetleg külön is tartandók — az összes intézetek gyászünnepelet is rendezzenek, amelyen az intézet egyik tanára, vagy tanítója a nemzeti csapás nagy-

ságát méltassa és elhunyt Királynénk emlékezetét, a megrendítően szomorú eseménynek megfelelő módon, kegyeletes szavakkal vessze az ifjuság lelkebe.

A mély fájdalom es szomorúság érzelmeiben egybeolvadva, ostromoljuk mindnyaján hó imáinkkal az Eget, hogy hón szeretett koronás királyunk Ő Felsegét, valamint fen-séges családját es nemzetünket vigasztaló kegyelmeivel erősítse a mondhatlan csapás elviselesére sűrű könnyekkel megsiratott királynénknak pedig adja meg a mennyet jutalom végnélküli boldogságát. Amen.

Esztergom, 1898. szept. 11.

K o l o s,

bibornok, hercegprímás.

A debreczeni ev. ref. egyház.

A királyné temetése napján d. e. 9 órakor minden templomban gyász-istentisztelet lesz. Addig is a közgyászt jelző harangozas.

Az ev. ref. tiszántuli egyházkerület.

Az egyházkerület minden egyházában lehetőleg a temetés órájában gyász-istentisztelet. Addig is közgyászt jelző harangozas.

Egyebirant a püspöki körlevelet ideiktatjuk:

2295—1898. A püspöktől. Ő Felsege Erzsébet királyné, a mi jó. a mi sokat szenvedett királynénk meghalt. Orgyilkos kéz ütötte át azt a nagy szívet, mely annyi szeretettel, annyi jóssággal viseltetett a mi hazánk, a mi nemzetünk iránt.

Meg vagyok győződve affelől, hogy nincs egyházkerületünk kebeleiben egyetlen lelkes, nincs a mi gyülekezeteinkben egyetlen egyháztag sem, a k i a t n e é r e z n e a g y á s z t, mely Ő felsege a királyné halálával hazánkat, nemzetünket, szeretett jó királyunkat érte. Meg vagyok győződve arról is, hogy lelkipásztor-társaim a gyászeset alkalmából tettek intézkedést a gyásznak, a veszteseknek kifejezésére. — Mindazonáltal felhívom lelkipásztor-társaimat, hogy:

1. Ő felsege temetése napján, melyet kiki meg fog tudni a hírlapok közleményeiből, lehetőleg a temetés órájában, tartsanak templomaikban gyász isten-tiszteletet, a titkaiban végére mehetetlen urnak, a mindenható Istennek akaratján való megnyugvásunkat kifejező imával.

2. A temetés napjáig mindennap bizonyos órában huzassák meg az összes harangokat.

3. A gyász istentiszteleten, az iskolás növendékek, ott, ahol azok számuknál fogva akadály nélkül elhelyezhetők, részt vegyenek. Az isteni-tisztelet után, vagy a következő het valamelyik napján a középiskolák ezen kívül tartsanak emlék-ünnepelet is, melyen a középiskolai tanárok egyike méltassa a csapás nagyságát es az elhunyt felseges asszony emlékezetét.

Ha — es amennyiben a növendékek nagy száma miatt a gyülekezettel együttes iseni tiszteletet nem lehetne tartani: ugy az iskolai növendékekkel es hó folyamán lesz tartandó külön isteni tisztelet es emlék-ünnepelet. Teljes tisztelettel Debreczen 1898 szept. 12. Kiss Áron püspök.

Törvényhatóságok es városok.

Veszprém, szept. 12. Fenyvessy főispán 16-ára rendkívüli megyei közgyűlést hívott össze, amely kizárólag a nemzeti gyászszolgálat foglalkozik. A közgyűlésen majd elhatározzák, hogy reszvétüknek mily módon adjanak kifejezést. A vármegye tisztviselőit s a törvényhatósági bizottság tagjait a főispán főhívta 30 napi gyász viselésére. Az egész polgarság elhatározta a gyász viselését. A legtöbb testület szorszut küld. Veszprém városa e napokban szintén rendkívüli közgyűlést tart. Az összes felekezetek gyász istentiszteletet rendeznek.

Brassó, szept. 12. Brassóvármegye minden intézkedést megtett arra nézve, hogy a lakosságnak a királyné elhunytá lelett érzett gyászja méltó kifejezést nyerjen. A vármegye közigazgatási bizottságának mai

ülésén Maurer Mihály főispán tolmácsolta azt a mély fájdalom, amelyet a megye lakossága a nagy veszteség felett vallás és nemzetiségi különbség nélkül érez és indítványozta, hogy a bizottság a királyné emlékeit jegyzőkönyvileg örökítse meg. Az ülésen néma csendben hallgatták végig a főispán beszédét és egyhangulag elfogadták az indítványt.

A vármegye törvényhatósági bizottsága a királyné halála alkalmából rendkívüli közgyűlést tart. Általános az óhaj, hogy a királyné temetésén a vármegye küldöttségileg képviseltesse magát.

Pozsony, szept. 12. A mai rendkívüli közgyűlést Szalavszky főispán rendkívüli meghívóval, szép beszéddel nyitotta meg, melyben boldogult hón szeretett királynénak elvesztése fölött való mély fájdalomnak adott kifejezést. A teljes számban megjelent feketébe öltözött bizottsági tagok mély megindulás közt egyhangulag elfogadták a tanács javaslatát, melyeket a tanács tegnap óta még avval töltött meg, hogy Pozsony város a boldogult királynénak emelendő szobor tárgyában indított mozgalomhoz szívvel, lélekkel csatlakozik és e célra 1000 forintot megszavaz. — Az Andrássy főjegyző által felolvasott remek részvevőfelirat szintén elfogadtatott, mire a főispán az ülést berekesztette.

Szombathely, szept. 12. Reiszig Ede főispán szept. 19-ére rendkívüli közgyűlésre hívta össze Vas Vármegye törvényhatóságát: ezt megelőzőleg gyászistentiszteletet tartanak a püspöki székesegyházban. Szombathely város ugyanakkor közgyűlést tart. Vas vármegye községeiben gyászobogók lengenek. A zenét az egész vármegye területén beszüntették. Mulatságok és bucsuk nem tartatnak meg. A férfiak kalapjaikon gyászfátyolt, a katonák és az egyenruhás állami, megyei és városi alkalmazottak fekete karszalagot viselnek. A királyné temetése napján a vármegye összes templomainak harangjai zúgni fognak.

Károlyi alispán kialtványt intézett a vármegye lakosságához a nemzeti gyász ügyében.

Nyiregyháza, szept. 12. A gyászhirről az első értesülés Feilitzsch báró főispánhoz érkezett. Kora reggel a Szabolcsi Hirlap rendkívüli kiadásából értesült a város a szomorú hírről. A nép csoportonként összevadászva olvasta a hírt. A középületekre kitűzték a gyászlobogót. A városi tanács ma ülést tartott. Elhatározták, hogy rendkívüli közgyűlést hívnak össze. A király előtt feliratilag fejezik ki részvézüket és a ravatatra koszorút küldenek. Feilitzsch báró főispán tegnap este fővárosba utazott.

Eperjes, szept. 12. A rettenetes csapás híre, mely édes hazánkat védő angyalától, királynéjától fosztotta meg, mondhatlan részvétet és gyászt szült egész Sáros vármegyében. Nyomban a lesújtó hír vétele után az egész megyében kitűzték a gyászlobogókat és több templomban mindjárt vasárnap d. e. az istentisztelet alkalmával külön imában emlékeztek meg a királyt, a hazát és a nemzetet ért veszteségről.

A vármegye törvényhatósági bizottságát rendkívüli közgyűlésre hívták össze, a melynek egyetlen tárgya a gyász eset lesz. A rendkívüli közgyűlést 17-én tartják meg. A 14-én tartandó közgyűlés bizottsági ülés szintén kizárólag ezzel a tárggyal foglalkozni és a további tárgyalásokat el fogja napolni. Eperjes városa szintén rendkívüli közgyűlést fog tartani, a melyre a polgármester 14-ére hívta egybe a képviselőtestületi tagokat. Az eperjesi Széchenyi kör az Eperjesi társadalmi egyesület és a Sáros megyei jótékony nőegylet rendkívüli közgyűléseket hívtak össze. Az eperjesi jogakadémia tanári kara nyomban a gyászhiro után rendkívüli gyűlésre jött össze, amelyen Wlassics miniszter hivatalos sürgönyét tárgyalván, lépéseket tett a gyász méltó kifejezésére és gyászünnepegy tartására nézve s táviratot intézett a kultuszminiszterhez kérve, hogy mely gyászának és fájdalmának kifejezését a trón elé juttassa.

A jogakadémiai ifjuság is nyomban ülést tartott, amelyen dr. Horváth tanár a kardekanja, beszédet intézett a teljes számban

egybegyűlt ifjusághoz, amely a dékán javaslatára kimondotta, hogy a nemzeti gyászban szívvel-lélekkel osztozik, hogy egy negyedévig a bal karon gyászszalagot visel, hogy a gyász ünnepélyen, mely a kollegiumban fog rendeztetni, részt vesz s ennek műsorában magának részt kér, végül részt vesz a városban tartandó valamennyi gyászünnepegyen és gyászistentiszteleten. Az ifjuság felkéri a dékánt, hogy érzelmeit a miniszter előtt nyomban az értekezletről táviratilag tolmácsolja s ennek a legmagasabb trón elé leendő juttatására a minisztert felkérje. Az ifjuság továbbá arra kerte a dékánt, hogy a két egyetem és az összes jogakadémiai ifjusággal táviratilag közölje az eperjesi jogakad. ifjuságának a gyászban való részvételre vonatkozó határozatait.

Nagy-Becskerek, szept. 12. Torontál vármegyében a királyné rettenetes halálhíre legelőbb Nagybecskereken a Torontál napilap külön kiadása nyomán terjedt el, mindenütt a legfájdalmasbb fájdalmat kelve. Az összes középületeken, valamint számos magánépületen gyászlobogó leng.

Ma délben Torontál vármegye közigazgatási bizottsága Rónay Jenő főispán elnöklése alatt ülést tartott, melyen az elnök a gyász esetről megemlékezvén, egyhangulag elhatározták, hogy a beügyminiszter útján részvevőfeliratot intéznek a királyhoz s hat hétig minden hivatalos ügyiránál fekete pecsét használtassék.

Torontál vármegye törvényhatósági bizottsága e hónap 14-én rendkívüli közgyűlést tart.

Szászrégen, szept. 12. A hazánkat ért óriási veszteség miatt az itt működő Bokodyfele színtársulat f. hó 16-ikaig nem tart előadást.

Zágráb, szept. 12. A községtanács ma délelőtt Mosonyi polgármester elnöklése alatt rendkívüli ülést tartott, a melyen csaknem az összes községtanácsosok fekete ruhában jelentek meg. A polgármester megindult hangon adta tudomására a községtanácsnak a királyné elhunytát, majd kiemelte a királyasszony erényeit és felhatalmazást kért arra, hogy a községtanács részvételt táviratilag fejezhesse ki. A községtanács állva hallgatta meg a beszédet s az utolsó szavakra szlavakialtalásokba tört ki.

A horvát országos kormány egyelőre országos gyászt rendel el. A hadtest-gyakorlatokat beszüntették.

Az orvosi vizsgálat.

Genfben tegnap d. u. 2 óraker kezdtek meg a genfi törvény által előírt autopsziát, melyhez a király táviratban adta beleegyezését.

A király megtáviratozta, hogy mindabba beleegyezék, amit az ottani törvények szerint tesznek.

Az orvosok a szemle után konstatáltak, hogy a gyilkos fegyver kilenczedfél cm. mélyen hatolt Erzsébet királyné szívébe és azt egészen keresztül furta, úgy hogy a fegyver vége a szív másik oldalán kinyult. Szinte megfoghatatlan, hogy a királyné a sebesülés után még 60—80 lépést tudott tenni és az orvosok ezt csak a királyné rendkívüli energiájával és akaraterejével tudják megmagyarázni. Maga a sebhely nagyon kicsiny. Keresztmetszete alig 4 milliméter.

A királytól 2 óraker érkezett meg a távirat, melyben beleegyezék a bírói szemle megtartásába. Navarra, a köztársaság főügyésze könyekig meghatva mondta el az újságíróknak, hogy a halált a szív belső részén három élű szuró eszközzel ejtett szurás okozta belső elvérzés idézte elő.

A seb 8 és fél cm. mély. A bírói szemle csak a seb tájékára terjedt ki. Reverdia, Medeand és Golay orvosok igen sokáig dolgoznak.

Aubert rendőrfőnök elmondotta, hogy a gyilkost ő hallgatta ki először. Meggyőződése az, hogy a gyilkos nem csupán egyeni elhatározásból elekedett, hanem szervezett anarlista csoport eszköze.

Aubert Cauxban följánlotta a királynénak, hogy utjában rendőri felügyelettel kíséri, de maga a királyné kívánta, hogy ez ne történjen meg.

A holttestet szerdán reggel viszik el Genfből, Navarra főügyész kíséri Becsig, hogy ott átadja.

Genf, szept. 12.

Dr. Golay a halotti szemle-jegyzőkönyv tartalmából a következő részleteket közli: A gyilkos szerszám, amelylyel a merénylő a királyné életét kioltotta, vagy egy háromszögű vas- vagy acéldarab volt. A negyedik bordánál hatolt be a testbe oly erővel, hogy ez a bordacsont eltört. A seb szélei két és félmilliméternyire terjednek. A gyilkos szerszám a negyedik borda irányában haladva átszurta a tüdőt és a szív burkát és eljutott a baloldali szívkamrához, ezt is átszurta. A tör átszurta a szívet felülről lefelé és az alsó kamránál szabadult ki a szívből. A seb hossza az alsó kamaráig ér. A halál abban a pillanatban állott be, a mikor a vér a szív balkamráját elöntötte.

Az eszköz, melyet a merénylő használt, felette éles volt s így a vér csak lassan folydogált a szív kamarájába. — Es csak úgy érthető, hogy bár a merénylő átszurta a királyné szívet, a nagyasszony még ezután is élt, igaz, hogy kis ideig. Mert mindaddig, míg a szív burokba nem gyűlt össze annyi vér, hogy szívszélhűdés állott be, elme kellett. Esztendő előtt Berry herceg szívet szurta át egy merénylő s a herceg a gyilkos merénylet után négy óráig élt, mert a gyilkos a tört a sebben hagyta s a vér csak lassan szívargott a szívből a szívburokba. Ha Luccheni a tört nem rántja ki a királyné szíveiből még néhány óráig élhetett volna.

A szemle-jegyzőkönyv tanúsága szerint a szív elzsírosodásnak jeleit mutatta, de szervi elváltozás nem volt észlelhető. Egyéb rendelkezéseket a jegyzőkönyv nem konstatál, mert csupán a halál okának kiderítésével foglalkozik és a seb leírására szorítkozik. A halál okozó seb nyolcz és félcentiméter mély és szélei szakadozottak.

Különvélemény,

Roppant feltűnést kelt és hihetetlenül hangzik egy orvostanár nyilatkozata, hogy a királynét meg lehetett volna menteni. Ha — ugymond — a királyné fekve marad azon a helyen, a hol elesett és ott nyomban eret vágta volna rajta, talán még életben maradt volna. A felkeles és a száz lépés okozta, hogy a vér elfutott a szívet s beállt a belső elvérzés. A királynénak fájdalma nem lehetett. Ezt bizonyítják különben az összes szemtanúk és az a genfi jelentés, hogy a felsőes asszony arca a haldoklás alatt és a halál után sem torzult el. Arca most is egészen nyugodt és változatlan; csak az a fájdalmas vonás van meg, amelyet az utolsó évek bajai szantottak beleje. A holttest balszamozasát Laszkovszky tanár fogja végezni.

Az anarkisták Brüsszelben 11—12-ke közt éjjel titkos összejövetelt tartottak, amelyen a királyné meggyilkolását tettek szóva, Mindegyik szónok kijelentette, hogy itt összeszűkítve a szuró szerszám sem lehet, ez pusztán Luccheni tette: s elítélik a gyilkosságot, mivel egy védtelen nő ellen irányult.

Tehát megök is elítélik; vagy csak mosakodnak a gyalázatos banda utálatos szennyéből?

Belgium mójolag kezdeményezni fogja egy nemzetközi anarkista konvenczió megtartását.

Külföldön és Ausztriában.

Berlin, szept. 12. Erzsébet királyné meggyilkolása alkalmából a berlini városi hatóságok részvételtáviratokat intéztek a bécsi és a budapesti városi tanácsokhoz.

Bern, szept. 12. Ferencz József király Öfelsége a következő táviratot intézte Ruflay szövetségi elnökhöz: Melyen meghatva a benső részvétnék oly melegen kifejezett érzel-

meitől, szívem melvéből mondok köszönetet a szövetségtanácsnak és az egész svájci népnek ama súlyos veszteségben való részvételért, a mely engem a gondviselés kifürkészhetetlen akaratából ért. F e r e n c z József.

K o u f s t e i n gróf osztrák-magyar követ, a ki most Genfben van a következő taveratot intézte a szövetségtanács-hoz:

D e u c h e r szövetségtanácsos ur ó nagyméltóságának Bernben.

G o l u c h o v s z k y gróf megbízott engem, hogy a magas svájci szövetségtanácsnak azért a meleg részvételt, a melyet a császárné és királyné tragikus elhunytá alkalmából úgy általam, mint e bécsi svájci szövetség útján kifejezésre juttatott, egyelőre a miniszter ur köszönetét fejezzem ki azzal a megjegyzéssel, hogy óna yméltósága ezeket a részvétnyilatkozatokat ó felsége tudomására adni el nem mulasztja. K o u f s t e i n gróf.

Bécs, szept. 12. A »W i e n e r A b e n d p o s t« írja: Ez a mondás: »Miudnyajan egy ház és egy család vagyunk, soha sem volt annyira igaz, mint ezekben a napokban és ez az a forrás, a melyből a szívek azt a reményt merítik, hogy császárnkat ez a legsúlyosabb próba sem fogja megtörni. — A megható részvétnyilatkozatok mind azt a reményt fejezik ki, hogy az uralkodó kiállja a csapást újra példáját adja annak a hősi kötelességérzetnek, melynek csodálatra méltó mintaképe gyanánt állott mindenkor kortársai előtt.

Zára, szept. 13. A királyné gyászos halálának megrendítő híre fájdalmas megdöbbenést és leirhatatlan felhaborodást keltett országszerte. Egymást érik a taverati tudósítások melyek a pótolhatatlan veszteség okozta fájdalom őszinte nyilvánulásairól adnak hírt. D a v i d báró taborszernagy, Dalmácia helytartója a lakosság részvétét taveritilag közölte Taurun miniszterelnökkel.

Laibach, szept. 12. Idevaló munkások ma összegyűltek, hogy az olasz munkások ellen tüntessenek és őket az építésektől elűzzék. Egyik helyen erőszakkal üzték el őket, de komolyabb következményű tetlegességre nem került a dolog. A rendőrség gyors intézkedései és a mai munkának önkéntes megszüntetése következtében helyreállt a nyugalom.

Posen, szept. 12. A jogászkongresszus ma tartotta első teljes ülést. Glyczewsky, tartományelnök üdvözlő beszédeben megható szavakkal fejezte ki a fájdalmat és undort, amelyet az Erzsébet királyné ellen intézett merénylet keltett.

Genf, szept. 12. A már jelzett gyászfelvonulás ma a legimpozánsabb módon folyt le. D. e. 10 órától a büntény színhelye körül levő utcákat elvárták. Délben a menet megindult, hogy a Beaurivage szálloda előtt elvonuljon. A menetet díszegyenruhás csendőrök és a kormány huissiers-i, a kik nemzetiszínű köpönyeget viseltek, nyitották meg.

Első sorban lépdettek a kormány elnöke és a nagy tanács elnöke. Utánuk mentek a kanton törvényhozó testülete és a főügyész, a nagy tanács tagjai, a bírók, a konzuli testület, Genf város hatóságai és a kanton szomszédos községeinek polgármesterei. A menetet a többi résztvevők zárták be, a kiknek számát 30,000 ezerre teszik. A fogadó erkélyén megjelentek Ausztria-Magyarország képviselői. Hajadon fővel, láthatólag mélyen megindulva nezték a nagyszerű elvonulást és meghajolnak az elvonuló méltóságok előtt. A város minden harangja zugott, minden üzlet és hivatal zárva volt. Valóságos nemzeti manifesztaió volt.

A francia államtanács.

Páris, szept. 12. A minisztertanács, mely ma délelőtt az Elyséeben összeült, C o u l o n államtanácsost az államtanács elnökévé és Lepine volt algériai kormányzót az államtanács tagjává nevezte ki. Este ismét minisztertanács lesz.

Debreczen város gyásza.

Debreczen, 1898. szept. 13.

Debreczen Szab. Kir. város törvényhatósága ma délelőtt 11 órakor szeretett királynéknak tragikus elhunytá alkalmából rendkívüli bizottsági gyűlést tartott, melynek tárgya ó felsége a királyhoz intézendő gyászfelirat megszerkesztése illetőleg a már Komlóssy Arthur főjegyző által megszerkesztve előterjesztett és feloivasott népreszvétfelirat helyben hagyása volt.

A gyűlés lefolyására vonatkozólag az elnökő f ő i s p á n megnyitó beszédének a felvett jegyzőkönyvnek és a felterjesztés végett megerősített részvét feliratnak szóról-szóra ideiktatás által adunk számot.

Gróf Dégenfeld József főispán megnyitó beszéde.

Tisztelt közgyűlés!

A legnagyobb meghatottság fog el a midőn e mai rendkívüli közgyűlést megajtom. Szeretett felséges királyunkat, s vele együtt hazánkat, és e haza összes polgárait ismét egy oly megrendítő csapás sújtotta, mely az eddigieknel is varatlanabb és retentőbb.

Felséges királynéknak a távol külföldön orgyilkos merénylet áldozata lett.

Barki ellen irányult volna is e gyalázatos merénylet, minden jó érzésű emberben csak a legnagyobb undort és borzadályt keltetheti; de mennyivel nagyobb a mi fájdalmunk, amidőn az, aki a merényletnek áldozataul esett, a mi királynéknak, nem csak, de hazánknak, a legnehezebb időktől kezdve jótékony neamtője es vedangyala volt.

Siratjuk az elvesztett, de nem kevésbé siratjuk felséges, szeretett királyunkat, kinek szívet ezen csapás a legközelebről és a legközvetlenebről érinti, de siratjuk hazánkat is, mely oly igen sokat szenvedett a királynéknak.

Ezen szomorú eseményről kifolyólag számos bizottsági tag írásbeli beadása tolytan lett a mai rendkívüli közgyűlés összehívása s kizárólagos tárgya a Felséges királyné gyászos elhunytá folytán szükséges intézkedést megteretni.

Ezzel e rendkívüli bizottsági közgyűlést megnyitottákn nyilvánítja.

J e g y z ő k ö n y.

Felvételt Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának 1898 szeptember hó 13-án tartott rendkívüli bizottsági közgyűlésből.

178.

9535 1898 b. kgy.

Olvastatott Erzsébet királyasszonyunk ó Felsége megrendítő elhunytá alkalmából teendő intézkedések tárgyában több bizottsági tag által benyújtott indítvány s az ennek folytán keletkezett tanácsai előterjesztés.

A törvényhatóság bizottsági közgyűlése legmélyebb fájdalomtól áthatva fogadja a megrendítő halálhírt, mely hazánkat, nemzetünket és a Felséges uralkodóházat érte, a mely az eddigiekhez képest a legmérhetlenebb gyászba borította ó Felségét, szeretett királyunkat. Ismétlen sokat megpróbált a kéréllhetetlen sors végzéseit mindenkor fejedelmileg türt királyi atyánk nagy szívet érte, borzalmas varatlanul a legretentőbb csapás, amidőn egy megtébolyult szörnyetegnek gyilkolta a legnemesebb életet, — Felséges királynéknak az ó hitvesének áldásos életét!

Mérhetlen bánatában jó királyunknak összes népei a Magyarországyűlés mindkét háza, a hazai törvényhatóságok és ezek között városuak törvényhatósága is osztozik — és legmélyebb részvétét minden lehető módon kifejezni óhajtván — anyagi jóságú királynéknak E r z s é b e t-nek, ki Magyarországnak a legnehezebb időszakokban órangyala volt, kinek gyönyörű képe kitörőhettelenül él minden magyar ember szívében, a mi E r z s é b e t-ünknek emléket és nevét

a halás utókornak és késő nemzedéknek emlékeztül törvényhatóságunk bizottsági közgyűlésének jegyzőkönyvében ezennel megörökítjük és határozzuk, miszerint mélyszégyásznak ó Császári és Apostoli Királyi Felségéhez intézendő és igaz részvétünket híven tükröző feliratban adjunk kifejezést, mely feliratunknak a legmagasabb királyi trón elé juttatása iránt m. kir. Miniszterelnök ur ó nagyméltóságát felirat útján kérjük meg.

A tanácsai előterjesztés eszerint a részvétfeliratot illetőleg és részeiben is egyhangúlag elfogadtatván, megbizatik a városi Tanács, miszerint az országot ért eme gyász eset alkalmából hivatalos uton nyerendő értesülések alapján tegyen meg saját hatás körében mindent arra nézve, hogy Debreczen sz. kir. város közönségének részvetele úgy külsőleg, mint a lakosság igaz érületéhez méltóan fejeztesse ki és esetleg más törvényhatóságokhoz hasonlóan a temetési szertartásokon törvényhatóságunk is képviselve legyen.

Miről a nagyméltosagu m. kir. miniszterelnök ur az ó Császári és Apostoli királyi Felsegehez intézendő részvét felirat kapcsán feliratilag, a városi Tanács pedig jegyzőkönyvi kivonaton értesítettnek;

Jegyzette;

K o m l ó s s y Arthur
főjegyző.

ó Felsége a királyhoz felterjesztendő részvétfelirat a következő:

»Felséges Császár és Apostoli Király!

Legkegyelmesebb Urunk!

Egy jalkiáltás futja be Magyarországot. A halalos tördőfés, mely a legnemesebb szívet érte, a Magyar Nemzet szívet is átjárta!

Zokogva borulunk le a mi drága királynéknak, a mi védő nagyasszonyunk szentelt ravatalára s a könnyek fatyolán keresztül rebegi ajjaink: M a g y a r o r s z á g ó r a n g y a l a e l s z a l l o t t!

A fejedelmű, kit milliók szeretete környezett, ki édes varázslattal fogta körül a magyar nemzet szívet, ki Felséges Királyunknak hü élettársa és gyönyörűsége volt nincs többé, — egy démoni szörnytet megfosztotta anyagi érényekben tündöklő kincsétől nemzetet és királyt!

Közös a mi bánatunk Felsegeddel és mint Magyarország összes törvényhatósaga úgy mi, D e b r e c z e n s z. kir. v á r o s p o l g á r a i, m i i s e g y ü t t érzünk sok megpróbáltatáson keresztülment Urunk és Királyunk nagy szívével, melynek vigasztalására a mely gyásznak e pillanataiban gyöngye minden szó, hasztalan minden betű.

Nem is kisérjük meg oly feladatra vállalkozni, mely a legfelsőbb isteni gondviseléstől függ.

Engedje meg azért Felséges Urunk, hogy Erzsébet Királynéknak ó Felsege gyászos elmúlása feletti mérhetlen keservünknek s a pótolhatatlan veszteség miatti fájdalmas részvételnéknak igaz gyöngyveit a legmagasabb trón zamolya elé lerakjuk.

S a midőn a Mindenható Istennek végheletlen és örök kegyelmét összetett kezékel kérjük Felsegednek, koronás Királyunknak, legalkotmányosabb Fejedelmünknek, a magyar nemzet atyjának gyászbaborult felkent fejére:

hódoló tisztelettel és változatlan hűséggel vagyunk

Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 1898 szeptember 13-án tartott rendkívüli közgyűléséből.

Császári és Apostoli kir. Felsegednek

Legkegyelmesebb Urunknak

legálázatosabb alattvalói:

S i m o n f y Imre
kir, tan. polgármester
K o m l ó s s y Arthur
főjegyző.

A királyné utolsó szavai.

Genf, szept. 12.

A gyilkosság részletei közül most meg tudni a következőt: Amikor a királynét hajóra tették, abban a pillanatban elvesztette eszméletét. De néhány pillanat múlva megmozdult az ajka, mintha valamit mondana. A közel-álók föléje hajoltak és tisztán hallották, a mint a királyné halkán suttogva, németül így szólt:

— Was ist denn eigentlich geschehen? (Mi történt tulajdonképpen?)
Ezek voltak utolsó szavai.

Beszélgetés Sztáray grófnővel.

Genf, szept. 12.

(Erkezett éjjel 1 óra 5 perckor.)
Az önök tudósítójának ma alkalmam volt Sztáray grófnővel, Erzsébet királyné udvarhölgyével beszélgetni. A grófnő szenttanuja volt a rettenetes eseménynek és így mondotta el annak lefolyását:

— Pénteken delben érkezünk Genfbe és a „Hotel Beaurivage”-ban szálltunk meg. Ő Felsője már tavaly megakart látogatni Genfét. Sétákat tettünk a tóparton és megtekintettük Rotschild Adolf báró villáját, Szombaton a gőzessel Territet-en át akartunk visszatérni Cauxba. Ő feisege előszeretettel utazott hajón, míg a kísérőbeli urak a vasutat használták. Két óra tájban kellett volna a hajónak elindulnia. A császárné nagyon vidám, jókedvű volt és kitűnően érezte magát. Fel 2 órakor elhagytuk a szállodát és a kikötőhelyhez értünk. Nyugodtan mentünk a Montblanc rakpart gyalogjáróján, amikor meglátom, hogy a kikötő felől egy ember gyors léptekkel közeledik felénk. Az ember a császárnéhoz közeledett és gyorsan megkerülte a fát, melytől elvalasztotta tőlünk. Mikor egészen közel volt már a császárnéhoz, úgy látszott, mintha megcsuszott volna. Egy kézmozdulatot tett, úgy hittem azért, hogy előre essék. Azután tovább futott. A császárné egy mozdulatot tett hatrafele, és azután összeesett. Én felfogtam karjaimban.

— Felsője rosszul van? — kérdeztem.

— Nem tudom! — hangzott a felelet.

— Az csak az ijedtségtől van — válaszoltam én, — fogadja el Felsője a káromlat.

— Köszönöm: — mondá a felsője asszony.

Megpróbáltam támogatni, de erre alig volt szükség. Beszálltunk a hajóba. A császárné azt kérdezte tőlem:

— Halavány vagyok?

— Igen. Felsője, ez az izgatottságtól van — mondottam én. Aztán a császárné ismét összerogyott és elvesztette eszméletét. Én és a hajóról néhány hölgy üditetük a felsője asszonyt.

Rosszulletét mulónak hittem. Arról, hogy merénylet történt, sejtelmem se volt, de nem is lehetett, mert a part közelében történt jelenet villámgyorsan játszódott le. Nem látam a fegyvert annak az embernek a kezében. A vérnyomokat csak akkor vettük észre, a mikor meglazítottam ő Felsője ruháját, hogy egy kis levegőhöz jusson. A császárné magához tért és érthető hangon szólt:

— Mi is történt tulajdonképp? (Was ist denn eigentlich geschehen?)

Ezek voltak utolsó szavai. A felsője asszony vissza hanyatlott, arca halotthalvány lett, nehéz lélegzete lassankint hörögésbe ment át. A hajó már utban volt. Kértem a kapitányt, hogy forduljunk vissza és nemsokára ismét a kikötőbe értünk. A császárné teljesen eszméletlen volt és önkívületéből nem is tért többé magához. Alig néhány perccel azután, hogy a szállodába értek vele, kihellette nemes lelkét, anélkül, hogy megtudta volna, hogy merénylet áldozata lett.

Sztáray grófné is csak akkor értesült erről, a mikor a császárné már halva és kiterítve volt.

HIREK.

* **Debreczen város koszorúja.** A városi tanács a ma délelőtti rendkívül közgyűlés után nyomban ülést tartván, több rendbeli intézkedéseket tett a város közönsége gyászának méltó kifejezésére. Így a többek között elhatározta, hogy a nagy halott királyné ravatalára koszorút helyeztet, mely baberlevelekből font impozáns koszorú lesz a város színeit — kek-sárga — viselő két águ szalaggal, a melyen ezen felírás lesz olvasható:

ERZSÉBET ő cs. és királyi Felsője Magyarországi áldott emlékü Királynéjának,

Debreczen sz. király város közönsége — 1898 szeptember 17.

A koszorú és szalagja már holnap felküldetik a magi utján Bec-be.

* **Tájékoztató az új házszámokról.** Közönségünk és közszükségletnek tett ereg t a városi mérnöki hivatal két derék tagja Aczél Geza főmérnök és Haty Kálmán mérnök, midőn egy csinos kiállítású füzetben a nagy közönség tájékoztatására összeállítottak, a régi utca nevek régi házszámainak az új utca elnevezés és új házszámzás folytán milyen név és milyen szám felel meg. A füzet ügyes beosztása lehetővé teszi, hogy pár pillanat alatt megtudja az ember, a régi szám milyen új számot esetleg új nevet kapott.

* **A helybeli függetlenségi párt** intéző bizottságának és nagyválasztmányának f. hó 11-ére hirdetett gyűlése a közbejött országos gyűlés miatt programszerűen megtartható nem volt. Ennek következtében a már meghirdetett népgyűlésre is későbbi határidő lesz kitűzve, melyről a tagok annak idején külön meghívó útján fognak értesíteni. Kedves kötelező parancsolja nekünk, hogy halas elismeréssel emekezünk meg itt a függetlenségi párt azon tényéről, hogy vasárnap a függetlenségi kör épületéről látjuk városunkban sötétlen leomolva lengeni az első gyszalobogót.

* **A város makktermése.** A városi erdők makktermése ez idén igen bő. A makktermés értéke megbecsülésére a hétfői tanácsülés elhatározta szakértőkből álló bizottság kiküldését. Tagjai lesznek: Abraham László, tiszti főügyész, Török Gábor főerdőmester, továbbá Szentesi János és Nagy Bálint városi bizottsági tagok. E becselőbizottság véleménye alapján fogják a makktermést nyilvános árlejtés útján értékesíteni.

* **Központi választmány szerdán d. u. 4 órakor az 1890. évi képviselőválasztók ideiglenes névjegyzéke ellen beadott felszólamlások elbírálására** ülést tart.

* **Az új sertésvásártér.** A belügyminiszter jóváhagyta az új sertésvásártérnek a közbiztonság érdekében való elhelyezését és erről a következő leiratban értesítette a város közönséget:

A város törvényhatósági bizottságának f. évi apr. 21-én 94/5203 sz. a. hozott közgyűlési határozatát, mely szerint a sertésvásártér helyéül mint a célra legalkalmasabb a vágóhid előtti terület jelöltet ki és költség számítás szerint összesen 19,200 frt. költséggel leendő berendezése s a költségek fele részben a vago felerészben pedig a vásárvám és piacj jövedelméből leendő fedezése rendeltetett el. Boczkó Samuel és társai bizottsági tagok felebbézésé folytán felülvizsgálat alá vevén, azt helyben hagyom s az ellene közbevetett felebbezést elutasítom.

Mert az általam ezen ügyben meghallgatott földművelésügyi miniszter ur kijelentése szerint a város régi sertés város belterületén különben is alkalmatlan helyen volt elhelyezve: az ujabban kijelölt terület pedig ugy talajánál, mint fekvésénél és környezetéhez való viszonyainál fogva sertésvásártérnek kiválóan alkalmas és az ellene hozzáférhetőség szempontjából a felebbezésben felhozott kifogások nem oly természetűek, hogy az állatvásártér

használatát lényegesen akadályozná s hogy azokon segíteni ne lehetne.

Miről a város közönségét a f. é. május 23-ról 1.176. az. a. kelt polgármesteri jelentés csatolmányaiak visszaküdése mellett oly megjegyzéssel értesíteni, hogy a szóban levő vásártér áthelyezése céljából szükségesnek mutatkozó magán telkek megszerzése iránt a törvény szerinti megkiváncatási alaki eljárás és kellekek betartása mellett hozandó közgyűlési határozat hoztam jóváhagyás vegett szinten bemutatandó leszen.

* **Hajdumegye közigazgatási bizottsága** tegnap tartotta havi üléset a főispán elnökele mellett.

* **A Petőfi dalkör** szept. hó 12. napján d. u. fél 6 órakor, a városbáza kistanács-teremben választmányi ülést tart, melynek tárgya: Ő Felsője Erzsébet királynéknak megrendítő elhallozása tárgyában hozandó határozat. Mint értesülünk, a javaslat az, hogy a dalkör szeptember 10-é a haláleset napját minden évben gyászünnepélylyel fogja megünnepelni s a király ő felségehez részvevő iratot intéz.

* **A női kereskedelmi tanfolyam megnyitása** Vasárnap nyílt meg a debreczeni keresk. akadémiában szervezett női keresk. tanfolyam. Megnyitására nagyobb szabásu ünnepély volt tervezve. De a nagy nemzeti gyász miatt egyedül arra szorítottak, hogy a kisasszony diákok előtt Zádor Lajos a kereskedő társulat elnöke a következő beszédet mondotta el:

Tisztelt Kisasszonyok!

Hazánk mai órási fájdalma közepette, melylyel a rajongásig szeretett Királynőnk szomorú kimutat keil siratnunk — üdvözlöm Önöket, az ezen iskolát fenntartó társulat nevében. Társulatunk választmánya minden időben legfőbb gondjai közé sorolta a kereskedelmi szakoktatás fejlesztését és népnevelését és a midőn azt a női oktatásra is kiterjesztheti. Örövendetes kötelességet vél teljesíteni. Önök szakképzett tanerők vezetése mellett, teljesen felszerelt iskolában nyerendik az oktatást. Legyenek Önök hivatásuktól eltelve, szorgalmasak és kitartók, hogy az evfolyam elteltével teljes megnyugvással tekinthessenek vissza az itt eltöltött napokra. Az itt nyert ismeret bővítés mindenesetre jövő boldogulásuknak segítője leend, akár a társadalmi munka körben, akár pedig a családi életben, miután ezen tanfolyam a napi élet szakképzésében nagy horderővel bír. Ujra üdvözlöm Önöket. A tanfolyamot megnyitottak nyilvánítom; a többi tudnivalókról az Igazgató ur lesz szíves Önöket értesíteni.

* **Elhalasztott műkedvelő előadás.** A Hirlapírók Országos Szövetkezeté javára rendezendő Gyimesi vedvirág cz. népszínmű vasárnapra hi detett előadása — az egész országot lesújtó gyász miatt elhalasztott. A rendezőseg felkeri a nagy érdemű közönséget, — hogy az előre megváltott jegyeket szíveskedjenek megőrizni, mert ezek a legközelebb megtartandó előadásra teljesen érvényesek.

* **Kinevezés.** A vallás és közokt. miniszter — mint a hivatalos Bud. Közlöny* tegnap számában olvassuk — K o h á n y i Gyula végzett bölcsészett hallgató tanárjelöltet, a „Debreczeu» volt szerkesztőjét a beregvármegyei kir. tanfelügyelőséghez t o l l n o k k á nevezte ki. Kollegánk új állását a legközelebbi napokban foglalja el. Összinte örömlünknek adunk kifejezést e helyen is köztiszteltben álló kollegánk méltán és nemesen kiérdemelt kinevezetése fölött — kárpótolja őt egy szebb jövő azon buzgalomért és önzetlen munkálkodásért, melyet par éven keresztül körünkben tanusított s melylyel a debreczeni sajtót és közönséget megajándékozta

— Isten áldása kísérje szeretett kollegánkat!

* **Erzsébet szobor.** Irányadó körökből eredő hír, hogy már a legközelebbi napokban megindítják az országos gyűlést az Erzsébet királyné szobrára, mely Budapesten állíttatnak fel a nemzet költségén.

Méltó is, hogy az a királyné, aki a nemzet iránt annyira érdemesítette magát, hogy a nemzet képviselete melőnk tartotta ezért halálját törvényhozással kifejezni, emlékszórbán is megörökíttessék s láthatóvá tessenek, hogy ez a nemzet ami jó reá a királyi házból jön: érzi s megbecsülni tudja.

Nemzetünk hálás jellemet ismerve és átérzve hiszük, hogy a legutolsó szegényt is áldozatra felkészíti a felszólítás s leteszi mindenki filéret a méltó emlékezet oltárára.

* **Halálozások.** A szerencsétlen véget ért Dr. Mariska Györgyne elhalozása alkalmasból a szörnyű csapástól sujtott család a következő gyászjelentést adta ki: Fájdalomtól megtört szívvel tudjuk Dr. Mariska Györgyne szül. Körössy Irénnek f. szeptember hó 10. életének 21-ik, boldoghazasságának 3-ik évében, d. u. 4 órakor, két napi súlyos szenvedés után, bekövetkezett gyászos elhunytát. Kedves halottnak földi részei f. évi szeptember hó 12. d. u. 4 órakor, a Kossuth-utca 9. sz. házában (Kardos ház) tartandó ima után, az ev. ref. egyház szerartása szerint, a Kossuth utcai temetőbe fognak örök nyugalomra tételni. Debreczen, 1898. szeptember hó 10-en. Férje: Dr. Mariska György. Gyermekai: Irénke és Gyurika. Szülei: Körössy László és neje Balogh Zsuzanna. Testvére: Körössy Piroska. Legközelebbi hozzátartozói: Apósa: Mariska Venczel. Nagybátyja és nagynénje: Balogh Karoly, Batizfalvi Ilona. A temetés óriás néptömeg részvétel mellett tegnap a jelzett időben ment végbe.

Lapunk multkori számában megemlékeztünk a szerencsétlenségről mely Beiteky Albert tanár elvesztése folytán annak hozzátartozóit sujtotta. E somoru alkalomra a budapesti ev. ref. főgimnázium tanár kara a következő gyászjelentést bocátotta ki: A budapesti evang. reformatus főgimnázium tanári testülete fájdalomtól megtört szívvel jelenti nagyrabecsült és szeretett tagjának BÉLTEKY ALBERT rendes tanárnak f. évi szeptember hó 8-an, életének 28-ik évében varatlanul történt gyászos elhunytát. A megboldogult főgimnáziumunknak valódi dísz, tanári testületünknek büszkesége volt. Odaadó s faradhatlan tanári buzgalma, munkabíró ereje, s eleszkörü s alapos szakkepzettsége, szelíd lelkülete s nyájas modora valóban minteszerű tanárrá tettek s a legszebb reményekre jogosította fel iskolánkat s tanári testületünket. A férfikora legszebb teljében elhunyt felejthetetlen kedves kartárs temetése f. évi szeptember hó 9-en d. u. ment végbe Szomotoron, az ev. ref. egyház szertartása szerint. Lengjen örök béke és áldás a forrón szeretett kartárs felejthetetlen emléke felett!

Pap Istváné urnónek f. hó 11-en történt elhunytá alkalmasból hozzátartozói a következő gyászjelentést adtak ki: Mély fájdalommal tudjuk felejthetetlen jó nőm, szeretett edes jó anyánk, testvérem s áldott emlékü jó rokon PAP ISTVANNÉ szül. Szekeres Julianna asszonynak folyó hó 11-en este 9 órakor, élete 47-ik, boldog hazassága 27-ik évében, bosszas szenvedés után történt esendés kimúltat. A kedves halott földi részei folyó hó 13-an d. u. 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a péterfia-utcai 42-ik számú háznál tartandó rövid ima után a Kossuth-utcai sírkertbe örök nyugalomra tételni. Vegtisztességételéreaz elhunyt rokonait, barátait és jó ismerőseit banatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1898. szeptember hó 12-en. Banatos férje: Pap István nyug. városi szamtszt. Gyermekai: Gizella, Vilma és Mariska. Egyetlen testvere: Szekeres Andras nejevel Kerek Erzsébet és gyermekeivel. A temetést Dankó M. temetkezési intézete végzi.

* **A vonat elé feküdt.** A gépjávitó műhely egyik munkása Pal Sándor villamosági felszerelő vasárnap hajnalban virágos hangulatban bandukolt a telep felé, ahol a sin

közeleiben a földre feküdt. Elyomta a buzgóság s a hajnali vonat, amely ott haladt el a szerencsétlennnek egyik lábát, mely a sinre ért összeroncolt.

* **Szilágyi Dezső** a képviselő elnöke 12-en délelben Pecsre érkezett a honnét folytatta útját Vokányba, onnan pedig kocsin Harkányba, a hol holnap és holnapután elnököl a felső baranyai ev. ref. egyházmegye közgyűlésén, mely a ref. lelkészek javadalmazása tárgyában határozni fog.

* **Hírdetés.** A cs. és k. 39 sz. gy. ezred kerületi hadkiegészítő parancsnoksággal egyetértőleg megállapított terv szerint az ellenőrzési szemle a cs. és k. 39. gyalogezredbeli katonákat illetőleg 1898 évi október hó 11 s 12-en, idegen ezredbeli de városunkban tartózkodó bármely fegyvernemhez tartozó katonákra október hó 13-an és az idegen illetőségű de városunkban tartózkodó bármely fegyvernemhez tartozó katonákra nézve október hó 14. és 15-en, pótszemle vegre október hó 29 és 30-an d. e. 8 órakor a Pavillon laktanyának 11. sz. épületében fog megtartatni. A városi tanács katonai és illetőségi osztálya.

* **Értesítés.** Az iparos ifjuság önképző egylete által a nagyerdei »Dobos« pavilonban e hó 18-an tartani szándékol s z ü r e t i ü n n e p é l y: a nemzeti nagy gyász miatt bizonytalan időre elhalasztatik.

* **Zimándy életveszélyben.** Török-Balintról írja levelezőnk, hogy a Kossuth-gyalázó rüpiratáról híres törökbálinti plebanos, Zimándy Ignacz tegnap este veszedelmes baleseten ment keresztül, — nagyobb baj nélkül. A pébános ur most sürően jár Bécsbe s tegnap is épp a bécsi gyorsvonattal érkezett haza Török-Balintra Nagyon türelmetlen lehetett már, mert be sem várta míg a vonat megáll, hanem meneközben ugrott le róla. Az ugrás nem jól sikerült, mert Zimándy elvágódott s olyan közel került el a sinekhez, hogy egy pillanatig élet-halál közt lebegett. Ugy összelapulva feküdt a földön egy pillanattal, míg fölötte a személykocsik kiálló lépcsőzete elhaladt. Szász Sandor vasuti kalauz ekkor karjánál fogva elhuzta a sinek mellől, mert a még mindig gördülő vonat kerekerei elkaphattak volna a ruháját s ez esetben élete is veszedelemben forgott volna. Zimándy nagyokára magához tért, de úgy látszik, nem vette észre, hogy Szász Sandornak köszönheti, hogy a veszedelemből megszabadult, mert köszönés nélkül tavozott. Mindössze ennyit mondott: »Ezen túl estem, de ügyesen estem.«

* **Távirda állomás Komádiban.** A kereskedelemügyi miniszter Komady közszében távirda állomást állíttat fel. Az építés megkezdése előtt a távirda vonal irányának bizottságilag való megállapítás szükséges lévén a bizottsági bejárnas megtartására Schöpfung Agost nagyváradi posta- és távirda igazgató Buzogány Gyula távirda mérnököt küldötte ki Szeptember 29-én tartják meg a bejárnást, a melyen a vármegye is képviseletet fogja magát.

* **Kossuth Lajos kiadatlan levele.** Alkalmunk van Kossuth Lajosnak egy érdekes s eddig még nyilvánosságra nem hozott levelét közölni, melyet Vámosy József 48 — 49. főhadnagyhoz, volt debreczeni polgárhoz, ki a kiegészés után kevéssel Debreczenben öngyilkos lett, intézett Turinból.

Vámosy, akit a szabadságharc után az osztrák hadseregbe soroztak, végigküzdötte az olaszok ellen viselt csatákat, Olaszországból néhány levelben arra kérte Kossuthot, hogy levelben hívja föl a 67-es magyar miniszterium figyelmét ő reá, aki a honvédség szervezésénél hasznos dolgokat művelhet.

Kossuth erre a következő levelben válaszolt.

Kedves Főhadnagy ur!

F. hó 3-iki becses levelében nagyon jól fogta fel helyzetemet. Az ugynevezett magyar

miniszterium és Hazánkknak az osztrák birodalommal összeolvadása lemondás arról, hogy a nemzetnek saját hadserege legyen s hogy a magyar országgyűlés minden idegen avatkozástól menten kezében tartsa a nemzet erzenyének kötő zsinagét. En az ilyen alkuban Magyarország halálát látom. Elveim tehát nem engedhetik, hogy én akárki javára is e miniszteriumhoz ajánló levelet adjak. De ez nem mentett volna föl engem az illem azon kötelességétől, hogy mult hó 6-áról hoztam intézett levelére Főhadnagy urnak válaszoljak. Nem válaszolásoknak oka az, hogy levele betegem talált. Egy igen kincs komplikált lumbagó közel 4 héten át mozdulatlanagra karhozottatott. Nem voltam képes tollat fogni kezembe, más által ily kényes tárgyban választatni nem akartam s mert azon véleményben voltam, hogy a hazamehetési engedély, melyért Főhadnagy ur (mint mondja) folyamodott, bizony nem fog egyhamar megérkezni, — azt hittem, válaszem nem lesz késő.

Pár napja jobbacsán vagyok, de oly halmaz levelezés gyűlt össze asztalomon betegségem alatt, hogy időbe kerül azt legombolyitanom.

Hosszabbban ereszkedtem válaszem késedelmének magyarázatába, mert sajnálom, ha azt hinné ön, hogy figyelmetlen voltam kérése iránt.

Az utobbi levelében felemlített körülmény nem engedi, hogy kérését teljessem, nem akarnam, hogy arra magyarázza, mintha Főhadnagy ur érdekei iránt nem volna a legőszintébb részvétel.

Ennek jeleül küldöm az ide zárt általános ajánló levelet és szívemből óhajtom, hogy annak Főhadnagy ur hasznát vehesse.

Turin, 1867. apr. 6.

Hive

Kossuth.

* **Áttutató kir. hercegek.** József Agost es Ferencz Salvator kir. hercegek tegnapelőtt vasárnap külön udvari vonaton Debreczenen utat tak at. A pályaház éttermében megbedéltek. A kir. hercegek Mármaros szigetéről érkeztek, ahol a vadászatot félbehagytak. Tegnap későn érkeztek Bec be.

* **Meggyilkolt öreg asszony.** Temesvárt pár nappal ezelőtt éjjel egy gyarvárosi téglagyárba meggyilkolták Szeles Franczskát, egy 60 éves öreg asszonyt. Az ura most két hónapja halt meg. Az asszony azonban folytatta mesterségét a Kuncz-léle téglagyárban. Mikor az ura meghalt, valami Burbekucz nevű békés-gyulai munkást fogadott magamellé. Az urát azután eltakarították s ra a következő napon kapott a szomorodott özvegy 100 frtot a temetkezési egylettől. A gyilkosnak ugy látszik erre a száz forintra fáj a foga s ezért gyilkolta meg az öreg asszonyt. A gyilkosság gyanúja Burbekucz Lászlóra irányult, a ki a gyilkosság elkövetése után eltűnt, s eltűnt vele együtt a lakásból minden elemelhető ruhánemű s a száz forint is. A temesvári rendőrség telegrefált Bekés-Gkulára, hogy Burbekuczot tartóztassak le. Bekés Gyuláról azonban a következő telegram érkezett a temesvári rendőrséghez.

Burbekucz László egy év óta nem hagyta el a várost. Munkakönyve azonban a tavasz szal eltűnt. Valószínű, hogy más élt vissza a hamis könyvvel.

Rendőrfőkapitány.

Ez a távirat most már a nyomozás fonalat is elvágta és Temesvárott meg csak nem is sejtik, hogy mi lehetett a gyilkos valódi neve.

* **A szept. 10-iki országgyűlési tárgyalásról** csak annyit jelenthetünk, hogy Baully bárónak a napirendről tett javaslata felett a nevszerenti szavazás a baloldali által husz képviselő aláírásával kifejezett követeles folytán 12-re maradt. De a királyné meggyilkol-tatásával beállott országos gyász miatt a szavazás halasztást szenved.

* **Köszönetnyilvánítás.** A debreczeni m. kir. dohanygyár munkásából alakult műkedvelő társaság által folyó hó 3-an és 10-en a Margit fürdő tánctermében tartott játékon

czélú műkedvelő előadás alkalmával szivesek voltak felülfizetni: Rochlitz Schmidt Arthur gyógyszerész ur 5 frt, Dankó Béla ur 1 frtot, összesen 6 frt, — Incze Lajos építési vállalkozó ur nagyváradról 10 frtot, és Spuller János fényképész ur 2 frtot — összesen 12 frt — Mindössze 18 frt. —

A rendező bizottság és a dohánygyári munkások betegsegélyző egylete nevében fogadják ez uton is nemes adakozásukért köszönetünket. — Debreczen 1898 szeptember hó 12-én, T h o m a Miklós gyártási ügyelő mint rendező. K o v á c s György biz. jegyző.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonnak, barátainknak és ismerőseinknek, kik megboldogult férjem illetve atyánk vegtisztletén fajdalmunkat megjelenésükkel enyhíteni kegyesek voltak, ez uton is hálás köszönetet fejezi ki a Szele család.

* **Beiratás a tánciskolába.** Alföldy Károly tánciskoláját szept. 14-én megnyitja. Beiratásokat elfogad bármely időben lakásán II. ker. Peterfia-u. 2 sz.

ERZSÉBET.

Kialszik a méces, bús fényt lobogtatva
Erzsébet királynénk, ravatalon van ma!
Anyák és hitvesek! en vélem sirjatok
Gyászruhát öltösetek, fennen zokogjatok!

Nagy isten ki trónolsz magasan felettünk
Mért sujt ostorod oly kegyetlen bennünk?
Nem volt elég néked tövis koronája?
Anyai szívének kínos Golgothája?

Felhangzik a jajszó, fel a magas Égre!
Bosszut kérünk, halált — gyilkosa fejére!
Mit nekünk halála? odaadnánk eltünk —
Porrá lesz a szív, mely hű dobozott értünk!

Nagy idöket élünk! — közös kincs a bánat!
Vigasztalja árnyad koronás atyánkat!
Glóriás emléked, nem felejtí néped!
Nagyasszonyunk! anyánk! vértanunk Erzsébet!

Dr. Kósa Zsigmondné.

Színházak köréből.

Színházunk közönségéhez.

Mint az előleges jelentésben is jelezve van, a bérlet aláírás 14-én megkezdődik. Tekintettel a színházban folyó építkezésekre, a színház irodája október 1-ig az Angol királynő szálloda emeleti 7-ik számú szobájába lesz, a hol a bérlet aláírások és előjegyzések elfogadtnak.

A c) bérletre jelentkezőket az igazgató vagy megbízottja összeírja, azonban a színházi bizottság e czélra kiküldött albizottságának jogkörebe tartozik a páholybérleti jog meghatározása.

Hivatalos órák reggel 9-től déli 1 óráig tartanak.

Máramaros-sziget, 1898. szept. 12.

Kesz szolgálja
K o m j a t h y J á n o s
színházigazgató.

Fővárosi színházakban.

A fővárosi színházai közt a Magyar Színház volt az első, mely az ország mély gyászának méltó kifejezést adott. Az Aranylakodalom volt előadásra kitűzve s a nézőterem nagyszámú fekete ruhába öltözött közönség gyűlt össze. A terem fényolcsók hirtelen elsötétült és halotti csöndben zendültek meg egy régi magyar gyászinduló hangjai. A lassan fölemelkedő függöny mögött most láthatóvá lett a gyászpompával gazdagon díszített színpad, Palmak és délszaki növények közepén hatalmas emelvény állott Erzsébet királyné életnagyságu meliszobrával, a mely fölő vil-

lamos reflektorok ragyogó glóriát vontak. A gyászinduló utolsó akkordjának elhangzása után előlépett György Ilona kisasszony s talpig gyászba öltözve szavalta el Makai Emil következő alkalmi ódáját:

Glóriás asszonyunk! Patronánk! Erzsébet!
Mérhetetlen gyászba roskad a te néped!
Vérző tetemednél... Sirva oda térdel,
Tud meg Magyarországot, anyádat vesztéd el!

Gyilkos tör döf le... Azt a szívet épen,
Amely veled érzett, árva magyar népem!
Mely szent vala ne ünk, makulatlan, áldott,
Mely szeretetével annyiszor megváltott!

Hőtszta Madonnánk! Tele néma buval
Bolyongtál a földön töviskoszorúval!
S fekete felhőrekk kullogott utánad
Innen mifelőlünk egy-egy falka bánat.

S neked, óh anyánk, a magad gyásza mellett,
Mások könnyeit is letörölni kellett!
De mikor a föld is reszketett a atunk:
Mi azért szerető fiad maradtunk!

Keserű panaszt ma mig a bánat elfojt,
Nemcsak a te véred, a miénk is elfolyt!
Kezdebe' liljom-szal — fehére mint te voltál;
'Templomunkba' eztan így leszel uj oltár.

S ha az égbe küldjük az imánkat eztan:
Rád akad az ott is s foganatja lesz tan!
Veded ugy-e ott is, véded a te néped,
Glóriás asszonyunk! Patronánk! Erzsébet!

A szép köl eményt, mely a misztikus
környezetben még jobban hatott, mindenki
könyvezve, mely megindulással hallgatta.

A megható prologus után az Aranylakodalom adtak az összes tancz- és énekszámok kihagyásával. Amikor az utolsó jelenetben a király szobráról lebulult a lepel, az egész közönség felállott a helyéről s mintha egy torokból tört volna elő, hangzott föl a lelkesült kiáltás: Éljen a király!

A Népszínházban a Fehér egér című operettet adták, melyre eléggé megtelt a nézőtér bár inkább csak az itt időző vidékiek nezték végig a gyászhoz nem illő együgyű operett előadását. A páholyokban alig volt valaki s a kaszinói ülőhelyek is egészen üresen maradtak.

A Vígyszínház egy Bümenthal-fele bohózzal: A mozgó fényképekkel adott kifejezést gyászának. Itt azonban alig voltak nézők.

A nemzeti Színház ma este is zárva maradt s valószínű, hogy mindaddig szünetelnek az előadások, mig a felséges asszonyt el nem temetik. A Nemzeti Színház, a melynek előadásait a megboldogult királyné a 60-as évében oly sűrűn látogatta nagyobb küldöttséggel képviselteti magát Bécsben a temetésen.

GYÁSZLOBOGÓK

olesón kaphatók:

Rózsa Lajos

női divat termében

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

9002
1898.

Árverési hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város tanácsa részéről, ezennel közhírré tétetik, hogy a város tulajdonát tevő a Guthi erdő-égen levő: Kocsis Kiss István, Lantos, Kovács Sándor, Kovácsi Lajos, Kocsis András féle kaszálok **f. 1898. szeptember hó 15.** napján a guthi erdőszelvényeknél; cserei erdőszelvényben levő Szent János, Tóth Sándor, Gyökös Tóth Elek, Krasznai-féle, a Paczon levő Erdei Tolvaj-féle, a Halápon levő Balogh Mihályné Budaházi a Bankon-levő, Trocsányi Lajo né és Tokai Gábor-féle kaszálok **f. 1898. évi szeptember hó 20-ik** napján a városháza nagy termében mindenkor délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen, a városi számvevősnél közszemlére kitett árverési feltételek mellett haszonbérbe fognak kiadatni.

Az árverelni szándékozók tartoznak az egyes kaszálok kikiáltási ára 10%-át készpénzben bánatpénzül az árverelő bizottság kezéhez letenni.

Debreczen, 1898. szeptember 5-én.

A városi tanács.

Gutori Földes Kelemen

aradi gyógyszerész

Margit Crème je.

Margit-Crème legjobb arczéréme rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arczot

Margit-Crème egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások, bőrátká (Mitesser) ellen.

Margit-Crème egyedüli szer bőrpattanások, arcz- és kézveresedés, napbarnítás ellen.

Margit-Crème bántulatos hatása abban rejlik, hogy bőrre kenve ez által rögtön felvetetik és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy a szeplővel vagy májfoltokkal fedett arcz 3-4 nap alatt alabástromfehérré lesz.

Margit-Crème teljesen ártalmatlan, miután nem zsíros, hanem igen finom, hamar felszívó hatással bír. Az arcz nem lesz olyan fényes mint más Crémétől, ezért vappal is használható.

Margit-Crème nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit-hölgypor fehér, rózsás és crème 60 kr.

Margit-szappan 1 doboz 35 kr.

Margit-fogpép 1 doboz 50 kr.

Csakis akkor valódi, ha minden doboz gutori Földes Kelemen gyógyszerész Aradon fölirattal és czimerrel **van ellátva.**

Hamisításoktól óvakodjunk.

Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetés szöveg is az enyémmek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak ellátva. Készítményeim a nagyméltóságú m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960 sz. valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.124. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak.

Raktarak Debreczenben: **Balázs Ödön, Mihalovits István, Dr. Rótschnek V. Emil,** és **Tóth Béla** gyógyszerész uraknál.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.